

Skörd av potatis 2006

Preliminära uppgifter

Production of potatoes in 2006

Preliminary data

I korta drag

Låg totalskörd av matpotatis 2006

Årets totalskörd understiger 2003 års rekordlåga totalskörd. Den svenska skörden av matpotatis beräknas till 524 000 ton. Det är en minskning med nästan 100 000 ton jämfört med 2005 och innebär fortsatt minskning av totalskörden efter en tillfällig ökning för åren 2004 och 2005. Minskningen beror främst på att den odlade arealen matpotatis i riket under den senaste tioårsperioden trendmässigt minskat.

Något högre totalskörd än föregående år redovisas för Norrbottens och Gävleborgs län. Totalskördar i nivå med föregående år redovisas för Östergötlands, Västerbottens, Västernorrlands och Dalarnas län. För både Skåne och Hallands län redovisas däremot en minskning med hela 24 procent.

Hektarskörden på riksnivå beräknas till 26 000 kilo per hektar, vilket är 2 200 kilo per hektar lägre än förra årets resultat. För Skåne län är minskningen i hektarskörd jämfört med föregående hela 5 500 kilo per hektar.

Den preliminära arealen matpotatis uppgick år 2006 på riksnivå till 20 180 hektar. Det är en minskning med 1 900 hektar eller ca 9 procent jämfört med föregående års definitiva statistik och är den lägsta arealen som hittills redovisats. På länsnivå har arealminskningen främst skett i Skåne och Hallands och Västra Götalands län.

... och låg totalskörd av stärkelsepotatis

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden beräknas till 31 710 kilo per hektar och den totala skörden till 248 000 ton, en minskning med nästan 77 000 ton (24 procent) jämfört med förra årets skörd.

Arealen stärkelsepotatis, 7 820 hektar, är i år ca 550 hektar eller nästan 7 procent mindre än föregående år. Arealen potatis för stärkelse i riket har varit relativt konstant mellan åren 1999 och 2004 för att under de två senaste åren minska.

Gunnel Wahlstedt, SCB, tfn 019-17 62 45, gunnel.wahlstedt@scb.se
Olle Funcke, SCB, tfn 019-17 60 51, olle.funcke@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jord- och skogsbruk, fiske. Utkom den 7 december 2006.

URN:NBN:SE:SCB-2006-JO17SM0601_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Kjell Jansson, SCB.

Innehåll

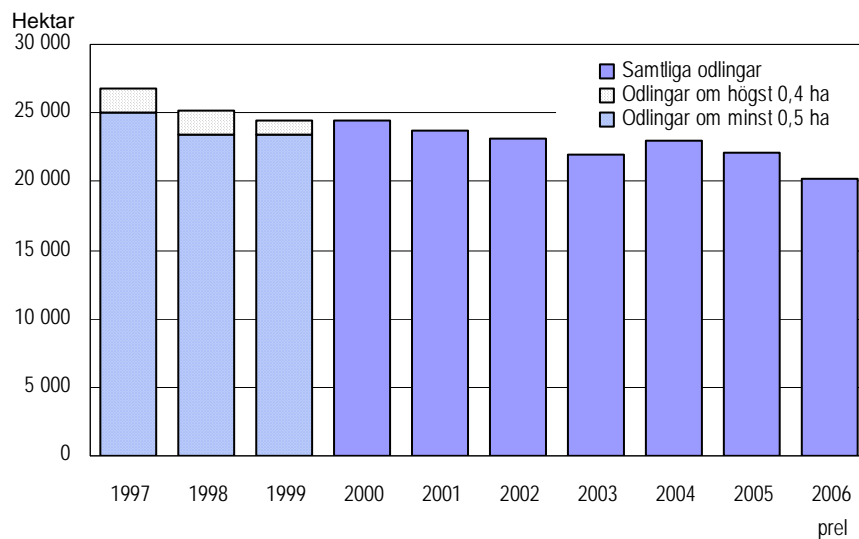
Statistiken med kommentarer	3
Potatisarealerna fortsätter att minska	3
Skörd av matpotatis	4
Skörd av potatis för stärkelse	5
Obärgade arealer	6
Tabeller	8
1. Matpotatis. Preliminära resultat 2006	8
2. Potatis för stärkelse. Preliminära resultat 2006	9
3. Potatis. Obärgad areal. Preliminära resultat 2006	10
Fakta om statistiken	11
Detta omfattar statistiken	11
Definitioner och förklaringar	11
Så görs statistiken	12
Statistikens tillförlitlighet	12
Bra att veta	13
Annan statistik	13
Elektronisk publicering	13
Beskrivning av statistiken	14
In English	15
Summary	15
List of tables	15
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

Potatisarealerna fortsätter att minska

Den preliminära arealen matpotatis, vilken används för beräkning av totalskörda, uppgick år 2006 på riksnivå till 20 180 hektar och innebär den hittills lägsta arealen som hittills redovisats för matpotatis. Det är en minskning med 1 900 hektar eller ca 9 procent jämfört med föregående års definitiva statistik. Arealminskningen har främst skett i Skåne och Hallands och Västra Götalands län. Diagram 1 visar att den totala arealen matpotatis i riket under den senaste tioårsperioden sjunkit trendmässigt. Från och med år 2000 ingår även odlingar mindre än 0,5 hektar i hektar- och totalskördeskattningarna.

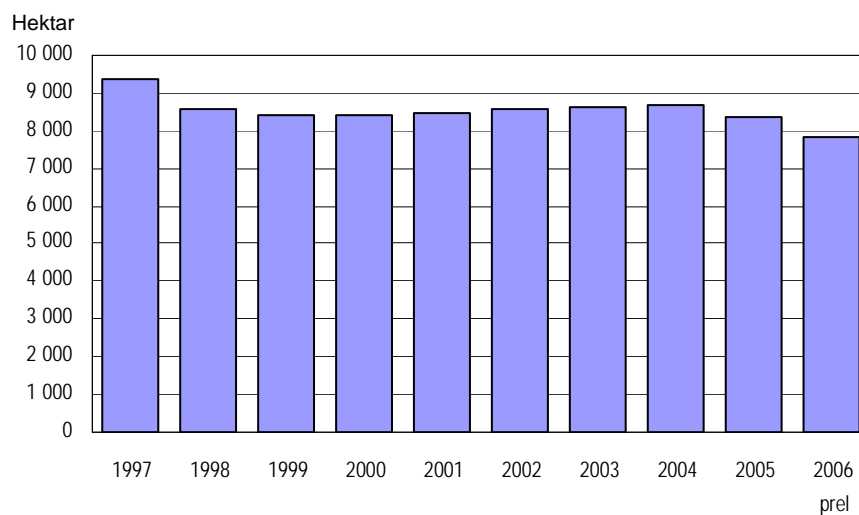
Diagram 1. Matpotatis. Arealer 1997-2006

Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i föreliggande statistik.

Arealen stärkelsepotatis, 7 820 hektar, är i år ca 550 hektar eller nästan 7 procent mindre än föregående år. Arealen potatis för stärkelse i riket har varit relativt konstant mellan åren 1999 och 2004 för att under de två senaste åren minska, se diagram 2.

Diagram 2. Potatis för stärkelse. Arealer 1997-2006

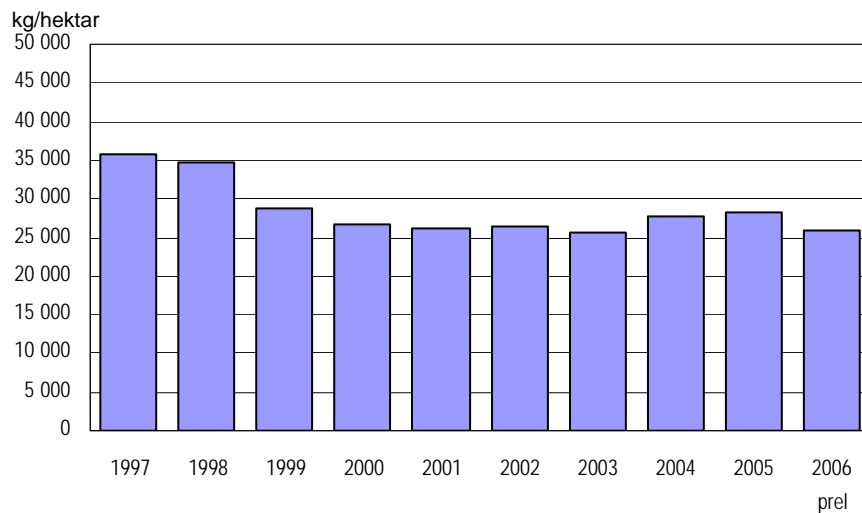

Skörd av matpotatis

Hektarskörden av matpotatis inklusive färskpotatis beräknas för år 2006 till 26 000 kilo per hektar, vilket är 2 200 kg/ha mindre än föregående års definitiva hektarskörd. Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatissorter.

Av diagram 3 framgår att hektarskörden för riket sjönk 1999 jämfört med tidigare år och att den därefter varit relativt konstant. Nedgången 1999 bedöms till stor del vara en effekt av att uppgiftsinsamling direkt ifrån jordbrukarna detta år ersatte de objektiva skördeuppskattningarna med provtagning i fält.

Diagram 3. Matpotatis. Hektarskördar 1997-2006

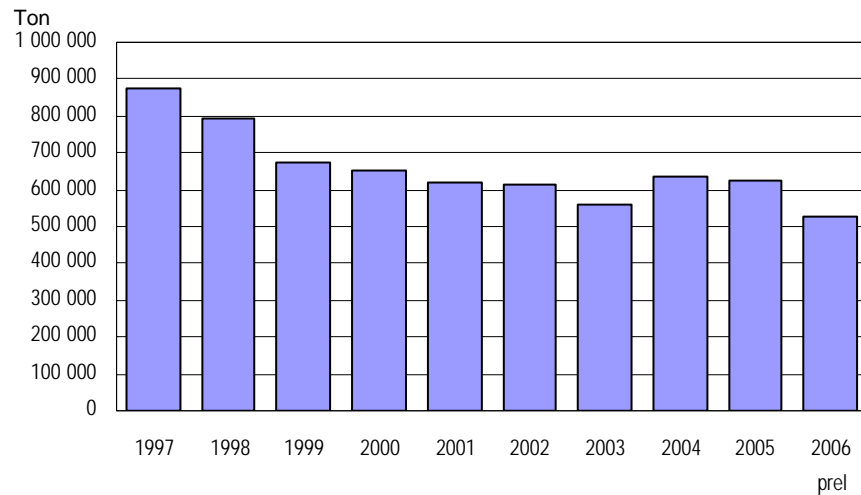
Östergötlands län redovisar den högsta hektarskörden på 31 580 kilo per hektar. Norrlandsläna uppvisar högre hektarskördar än föregående år. Hektarskördar i nivå med föregående år redovisas för Östergötlands, Västra Götalands, Värmlands och Örebro län. Hallands, Gotlands, och Kalmar län uppvisar däremot en minskning av hektarskörden med mellan 7 och 10 procent. I Skåne län minskar hektarskörden 17 procent jämfört med föregående år. En låg hektarskörd beror delvis på att Skåne län har en omfattande odling av färskpotatis, med lägre hektarskördenivå än för vanlig matpotatis. Huvudorsaken till den låga hektarskörden i länet jämfört med fjolåret är dock årets svåra odlingsbetingelser med först stark torka följt av mycket regn.

Hektarskörden för färskpotatis beräknas även separat. På riksnivå uppgår den till 17 950 kilo per hektar, en minskning med ca 9 procent jämfört med föregående år då odlingar med hög hektarskörd av färskpotatis redovisades i större utsträckning än normalt. Drygt 18 procent av rikets matpotatisareal var färskpotatisodlingar. Uppgifter om färskpotatis insamlas för sorterna Early Puritan, Maria, Maris Bard, Minerva, Pentland Javelin, Premiere, Rapido, Rocket, Roscor, Solist och Swift. Brukaren har också möjlighet att ange skörd för ytterligare sorter som skördats som färskpotatis.

Totalskörden av matpotatis beräknas för riket till 524 500 ton (se tabell 1). Det är en minskning med 98 000 ton jämfört med 2005 års definitiva totalskörd. Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Tillsammans står de för ca 74 procent av landets totala matpotatisskörd. Något högre totalskörd än föregående år redovisas för Norrbottens och Gävleborgs län. Totalskördar i nivå med föregående år redovisas för Östergötlands, Västerbottens, Västernorrlands och Dalarnas län. Skåne och Hallands län uppvisar däremot en minskning med hela 24 procent. I övriga län där totalskörd redovisas är skörden mellan 7 och 15 procent lägre än föregående år.

Utvecklingen av den totala matpotatisskörden visas i diagram 4. Det blev en minskning 1999 jämfört med tidigare år. Minskningen 1999 bedöms till stor del bero på metodbytet från objektiv skördeuppskattning till uppgiftsinsamling direkt ifrån jordbrukarna. Totalskörden har därefter trendmässigt minskat trots en viss ökning för åren 2004 och 2005.

Diagram 4. Matpotatis. Totalskördar 1997-2006

Skörd av potatis för stärkelse

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden beräknas till 31 710 kilo per hektar och den totala skörden till 248 000 ton, vilket är minskning med nästan 77 000 ton (24 procent) jämfört med förra årets höga skördenivå (se tabell 2). Kalmar län redovisar den högsta hektarskörden på 33 940 kilo per hektar. I beräkningarna av hektar- och totalskördar ingår även utsädesodlingar.

Av diagram 5 framgår att hektarskörden 2006 är den lägsta som noterats mellan 1997 och 2006. Utvecklingen av totalskördarna följer utvecklingen av hektarskördarna vilket framgår av diagram 5 och 6.

Diagram 5. Potatis för stärkelse. Hektarskördar 1997-2006

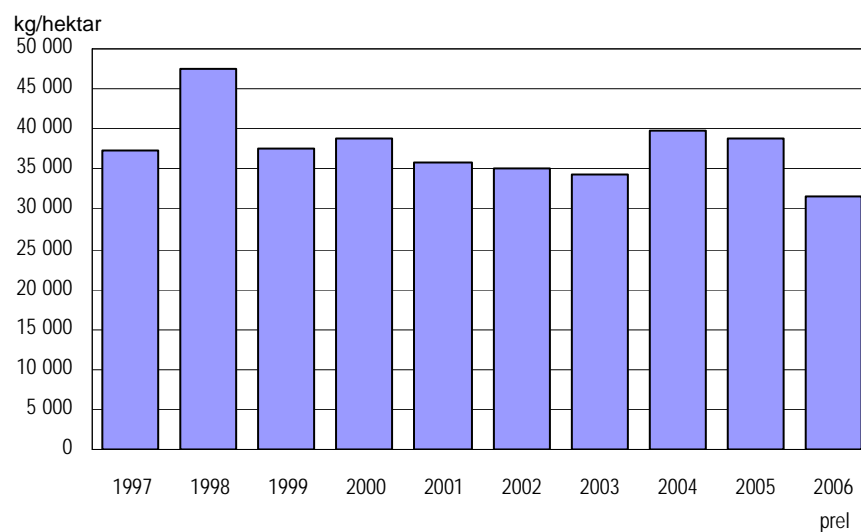
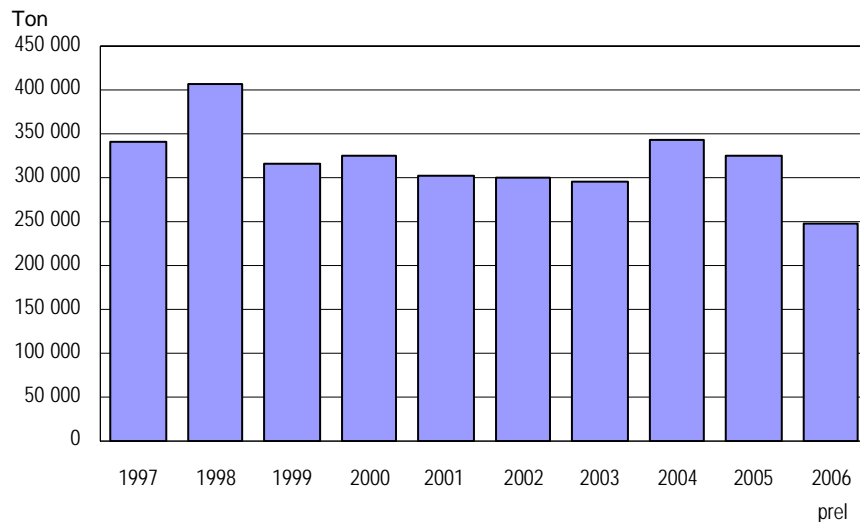

Diagram 6. Potatis för stärkelse. Totalskördar 1997-2006

Obärgade arealer

Obärgade arealer för matpotatis beräknas för landet som helhet uppgå till ca 260 hektar eller 1,3 procent (se tabell 3). Skåne län har störst obärgad areal främst beroende på regn under upptagningsperioden.

För potatis för stärkelse beräknas 170 hektar vara obärgat, även här är det Skåne län som har den största obärgade arealen.

Odlingsbetingelser 2006

En kall vårvinter gjorde att vårbruket blev försenat. Tillväxten missgynnades sedan av att sommaren blev alltför torr och varm. Särskilt i de södra och sydöstra delarna av landet var sommaren rekordvarm och mycket torr. I augusti kom det på många håll våldsamma regn som fördröjde och försvårade skördearbetet. Skyfallen som kom i augusti gjorde många fält ofarbara. Under september blev vädret återigen torrt och varmt och en del av de arealer som inte hade skadats alltför mycket av regnet kunde då bärgas.

Skördens kvalitet

Jordbrukarna gjorde i matpotatisundersökningen en bedömning om huruvida olika kvalitetsegenskaper förekom i större utsträckning än normalt. Den torra sommaren ledde till att skorv varit ett problem i odlingarna och torkan har även förorsakat en stor andel små knölar i skörden.

Jordbrukarna gjorde även en bedömning om bortsorteringen var större än normalt. Där angav 31 procent att bortsorteringen inte var större än normalt medan 8 procent ansåg att så var fallet. Återstående, 61 procent av odlarna, hade ingen uppfattning då de t.ex. sålde potatisen utan sortering eller inte börjat sortera potatisen ännu. Uppgifterna om bedömda kvalitetsegenskaper kan ses som kompletterande information till de standardtal för bortsortering som används vid beräkningen av den reducerade skördens storlek. Resultaten redovisas utförligare i dokumentet "Beskrivning av statistiken".

I undersökningen om potatis för stärkelse gjordes endast en bedömning om rötskadade knölar förekom i större utsträckning än normalt. Där angav 68 procent av odlarna att förekomsten av rötskadade inte förekom i större utsträckning än normalt, 24 procent angav att det fanns mer rötskadade knölar än normalt och 8 procent angav "vet ej".

Kommentarer till tabellerna

Redovisning görs för län, produktionsområden och hela riket. I tabellerna redovisas antal jordbruksföretag som utgör underlag för beräkningarna, bärgad skörd

per hektar, medelfel för hektarskörd, grödareal, total skörd samt medelfel för den totala skörden. Definitiva resultat för riket för de närmast föregående åren redovisas också som jämförelse.

För att undvika redovisning av alltför osäkra resultat krävs att redovisad hektarskörd för länet grundar sig på uppgifter från minst 20 jordbruksföretag. Vid färre antal företag ersätts skördeuppgiften i tabellen med två prickar (..). När inga observationer finns att redovisa markeras detta med ett streck (-).

Tabeller

1. Matpotatis. Preliminära resultat 2006

Hektarskörd, areal och totalskörd

1. Table potatoes. Preliminary results 2006

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal undersökta företag	Hektarskörd tot, kg/ha	Hektarskörd red, kg/ha ²⁾	Medelfel, procent	Areal, hektar ³⁾	Total skörd, ton ²⁾	Medelfel, procent
Län							
Stockholms	4	100
Uppsala	13	240
Södermanlands	4	100
Östergötlands	72	34 880	31 580	1,6	1 800	56 900	1,6
Jönköpings	15	270
Kronobergs	8	110
Kalmar	37	24 710	22 830	6,6	500	11 300	6,6
Gotlands	45	27 280	25 170	2,4	780	19 700	2,4
Blekinge	7	110
Skåne	346	27 780	26 090	1,6	6 650	173 600	1,6
Hallands	88	33 490	31 090	1,4	2 380	74 100	1,4
Västra Götalands	128	31 010	28 100	2,0	3 060	86 000	2,0
Värmlands	34	24 910	22 240	4,3	550	12 300	4,3
Örebro	37	31 160	27 870	2,0	690	19 100	2,0
Västmanlands	8	110
Dalarnas	42	24 950	21 830	3,9	850	18 600	3,9
Gävleborgs	27	19 650	17 340	4,0	330	5 700	4,0
Västernorrlands	23	14 610	12 700	13,2	210	2 700	13,2
Jämtlands	12	180
Västerbottens	36	21 610	17 060	2,9	460	7 800	2,9
Norrbottens	31	21 920	17 350	2,2	670	11 700	2,2
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	273	31 300	29 210	0,9	5 810	169 800	0,9
Götalands mellanbygder	226	25 690	24 130	2,6	4 120	99 400	2,6
Götalands norra slättbygder	168	34 130	30 930	0,8	4 290	132 500	0,8
Svealands slättbygder	82	27 370	24 510	2,7	1 480	36 200	2,7
Götalands skogsbygder	70	23 990	21 860	4,2	1 210	26 400	4,2
Mell Sveriges skogsbygder	46	23 740	21 020	3,1	880	18 400	3,1
Nedre Norrland	85	19 940	17 350	4,3	1 110	19 100	4,3
Övre Norrland	67	21 790	17 230	1,8	1 160	19 900	1,8
Hela Riket ⁴⁾							
2006	1 017	28 430	26 000	0,7	20 180	524 500	0,7
2005	1 059	30 810	28 200	0,7	22 080	622 700	0,7
2004	1 076	30 200	27 610	0,8	23 010	635 300	0,8
2003	1 051	28 020	25 580	1,0	21 920	560 800	1,0
2002	1 106	28 990	26 470	0,8	23 140	612 500	0,8
2001	1 106	28 590	26 160	0,9	23 780	621 900	0,9

1) Antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna. Där antalet understiger 20 utelämnas resultaten (...).

2) Reducerad för små (<35 mm), rötskadade eller grönfärgade knölar.

3) Preliminär areal enligt Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. För län och produktionsområden saknas 9 respektive 130 hektar som inte kunnat fördelas efter regiontillhörighet.

4) För åren 2001-2005 redovisas de definitiva resultaten.

2. Potatis för stärkelse. Preliminära resultat 2006

Hektarskörd, areal och totalskörd

2. Potatoes for processing of starch. Preliminary results 2006
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal undersökta företag ¹⁾	Hektarskörd, kg/ha	Hektarskörd red, kg/ha ²⁾	Medelfel, procent	Areal, hektar ³⁾	Total skörd, ton ²⁾	Medelfel, procent
Län							
Kalmar	20	33 940	33 800	2,7	730	24 500	2,7
Blekinge	36	32 580	32 450	4,3	2 100	68 300	4,3
Skåne	93	31 300	31 170	2,5	4 430	137 900	2,5
Övriga	12	130
Hela Riket⁴⁾							
2006	161	31 840	31 710	1,9	7 820	248 100	1,9
2005	168	38 930	38 770	1,2	8 370	324 600	1,2
2004	175	39 880	39 720	1,1	8 660	343 800	1,1
2003	179	34 520	34 380	1,4	8 620	296 300	1,4
2002	171	35 190	35 050	1,4	8 590	301 100	1,4
2001	162	35 970	35 820	1,5	8 460	303 100	1,5

1) Antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna. Där antalet understiger 20 utelämnas resultaten (..).

2) Reducerad för rötskadade knölar.

3) Preliminär areal enligt Jordbruksverkets datalager för arealbaserade stöd. För län saknas 419 hektar som inte kunnat fördelas efter regiontillhörighet.

4) För åren 2001-2005 redovisas de definitiva resultaten.

3. Potatis. Obärgad areal. Preliminära resultat 2006 Hektar och procent av grödarealen

3. Potatoes. Area not harvested. Preliminary results 2006
Hectares and percent of the cultivated area

Område	Matpotatis		Potatis för stärkelse	
	Obärgad areal		Obärgad areal	
	Hektar	Procent	Hektar	Procent
Län				
Stockholms
Uppsala
Södermanlands	-	-
Östergötlands	10	0,7
Jönköpings	-	-
Kronobergs
Kalmar	20	3,4	0	0,0
Gotlands	0	0,3	-	-
Blekinge	10	0,5
Skåne	60	0,9	140	3,2
Hallands	20	0,6
Västra Götalands	30	1,1
Värmlands	10	2,6
Örebro	20	2,3	-	-
Västmanlands	-	-
Dalarnas	20	2,0
Gävleborgs	10	2,3
Västernorrlands	20	7,5
Jämtlands	-	-
Västerbottens	0	0,8
Norrbottnens	10	1,7
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	60	1,0	20	2,5
Götalands mellanbygder	30	0,7	120	2,2
Götalands norra slättbygder	30	0,6
Svealands slättbygder	20	1,5
Götalands skogsbygder	40	3,2	10	1,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	40	5,0
Nedre Norrland	20	2,1
Övre Norrland	20	1,3
Hela Riket ¹⁾				
2006	260	1,3	170	2,2
2005	260	1,2	0	0,0
2004	540	2,3	60	0,7
2003	330	1,5	20	0,3
2002	530	2,3	30	0,4
2001	620	2,6	310	3,6

Där antalet företag i bearbetningen understiger 20 utelämnas resultaten (..).

1) För åren 2001-2005 redovisas de definitiva resultaten.

Fakta om statistiken

Sedan lång tid tillbaka har i Sverige varje år uppskattningar av skördar inom jordbruket redovisats. Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet, genomfördes av SCB och utformades då främst för skördeskadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Det statliga skördeskadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av Lantbrukarnas riksförbund (LRF). När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskador av naturkatastrofkaraktär. Under andra hälften av 1990-talet förändrades undersökningsmetoderna och den s.k. objektiva metoden med provtagningar i fält används inte längre. För potatis baseras skördestatistiken fr.o.m. 1999 på uppgifter som insamlas direkt ifrån lantbrukarna.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Den **population**, som den preliminära skördestatistiken ska belysa, utgörs av jordbruksföretag med odling av matpotatis respektive potatis för stärkelse under 2006. Skördestatistiken baseras på urvalsundersökningar med jordbruksföretag som undersökningsenheter. Med **jordbruksföretag** avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Grödarealerna är hämtade från den preliminära statistiken om åkerarealens användning som grundar sig på uppgifter från Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. Inför beräkningarna av totalskördar har de potatisarealer som vid redovisningen i juni redovisats under "Regiontillhörighet obestämmd", inte fördelats på region. Det gäller 9 hektar för matpotatis respektive 419 hektar för potatis för stärkelse som inte fördelats på län och 130 hektar för matpotatis som inte fördelats på produktionsområden. Dessa arealer ingår endast vid beräkning av totalskörden för riket.

Skörd av potatis redovisas dels för matpotatis och dels för potatis för stärkelse. Till **matpotatis** räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även industripotatis för tillverkning av t.ex. mos, chips, pommes frites och för leverans till skallerier samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatissorter. I **potatis för stärkelse** ingår även utsädesodlingar.

Den **totala hektarskörden** som är en bruttoskörd tas fram som kvoten mellan den skattade totalskörden (brutto) och den skattade arealen i redovisningsgruppen.

Den **reducerade hektarskörden** erhålls därefter genom att korrigera den totala hektarskörden för bortsortering och småfallande med hjälp av standardtal. Standardtalen baseras på uppgifter från 1987-1998 års objektiva skördeuppskattningar på produktionsområdesnivå och för riket. För matpotatis beräknades standardtalet för bortsortering av småfallande, gröna och rötskadade m.m. på riksnivå till 9,5 procent. För potatis för stärkelse, där endast rötskadade knölar bortsorteras, beräknades standardtalet till 0,4 procent. För färskpotatis görs ingen korrigering för bortsortering.

När hektarskördarna beräknas ingår eventuell obärgad areal och osatta vändtegar i skattningen. Stora obärgade arealer sänker den skattade hektarskörden. Ingen beräkning av hektarskörd för skördad areal görs.

Totalskörden (netto), som är den redovisade, beräknas sedan genom att den reducerade hektarskörden multipliceras med de publicerade preliminära arealuppgifterna.

Undersökningen om skörd av potatis ingår i Sveriges officiella statistik. Resultaten utnyttjas som underlag för myndigheter och näringsliv vid planering inom områdena jordbruk och miljö. Resultaten används också för rapportering till EU enligt bindande förordningar.

Så görs statistiken

Skördeskattningarna av potatis 2006 baseras på uppgifter från ett urval av odlare. I de preliminära skördeskattningarna för år 2006 har uppgifter från 1 017 av 1 177 utvalda matpotatisodlare respektive uppgifter från 161 av 174 utvalda odlare av stärkelsepotatis ingått i beräkningarna.

Som urvalsram används Jordbruksverkets administrativa register för arealbase- rade stöd avseende 2006. Registret innehåller gröduppgifter som lämnats av de lantbrukare som ansökt om stöd. Jordbrukare som ansöker om arealbaserade stöd ska redovisa hela åkerarealen uppdelad på grödor.

Urvalet för matpotatis är stratifierat efter skördeområde och gårdarnas odlings- areal, totalt 60 strata. Urvalet för potatis för stärkelse är stratifierat efter odlings- område och gårdarnas odlingsareal, totalt 10 strata. Uttagning av odlare görs med hjälp av ett obundet slumpmässigt urval inom varje stratum. Bortfall han- teras med rak uppräknings inom strata.

Uppgiftsinsamlingen sker genom att jordbrukarna lämnar sina skördeuppgifter via en internet eller via telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare.

För matpotatis insamlades uppgifter om:

- Skördad kvantitet av färskpotatis, främst sorterna Arielle, Early Puritan, Ma- ria, Maris Bard, Minerva, Pentland Javelin, Premiere, Rapido, Rocket, Roscor, Solist och Swift.
- Skördad kvantitet av matpotatis.
- Kvalitetsegenskaper, en bedömning om vissa egenskaper förekom i större utsträckning än normalt.
- Areal vändteg.
- Obärgad areal av matpotatis.
- Areal med ekologisk odling.

För potatis för stärkelse insamlades uppgifter om:

- Skördad kvantitet av potatis för stärkelse.
- Kvalitetsegenskaper, en bedömning om rötskadade knölar förekom i större utsträckning än normalt.
- Areal vändteg.
- Obärgad areal av potatis för stärkelse.

Med ledning av varje företags areal, som ingår i uppgiftsinsamlingen, fram- räknas företagets hektarskörd. Arealuppgifterna är i regel desamma som lant- brukaren redovisat i sin SAM-ansökan tidigare under året.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkning- arna grundar sig på uppgifter från ett urval av företag redovisas i tabellerna relativa medelfel för de skattade hektarskördarna och totalskördarna. I medel- felet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte syste- matiska fel såsom bortfallsfel eller mätfel.

Bortfall

Andelen bortfall i årets preliminära beräkning är 7,5 procent (88 undersökningsenheter) för matpotatis och för potatis för stärkelse 4,6 procent (8 undersökningsenheter).

Medelfel

Medelfelet anges i procent av den skattade skörden. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. För t.ex. en skattad hektarskörd för potatis på 35 000 kg/ha och ett medelfel på 1,5 procent (dvs. 525 kg/ha) kan man med liten felrisk (5 procent) säga att intervallet $35\ 000 \pm 2 \times 525$ (dvs. 33 950 – 36 050 kg/ha) omfattar den verkliga hektarskörd.

Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd betraktas i detta sammanhang som totalregister för grödarealer, vilket innebär att de procentuella medelfelen för hektar- och totalskörd blir identiska.

Övertäckning och undertäckning

Mellan tidpunkten för urvalsramens upprättande och undersökningstillfället sker förändringar i företagsbeståndet. Nystartade företag utgör undertäckning och företag som upphört eller inte odlar potatis utgör övertäckning. Från och med 2001 års undersökning används årets aktuella uppgifter om lantbruksföretag och arealer som underlag för urvalet. Detta medför att undertäckningen minskats till en marginell nivå. Övertäckningen beräknas i 2006 års preliminära statistik till 5,7 procent (67 undersökningsenheter) för matpotatis och 2,9 procent (5 undersökningsenheter) för stärkelsepotatis. I övertäckningen inkluderas företag som visar sig ha potatisodlingen utarrenderad, vilket just för potatis är tämligen vanligt.

Bearbetning

Uppgifterna granskas vid SCB. I samband med detta görs manuella och maskinella kontroller. Särskild granskning görs t.ex. när låga respektive höga hektarskördar redovisats. Vid behov tas förnyad kontakt med uppgiftslämnarna. Säkerheten i bearbetningsprocessen bedöms vara god.

Bra att veta**Från provtagning till uppgifter från jordbrukarna**

Under mer än 35 år utgjorde de objektiva skördeuppskattningar med provtagningar grunden för beräkning av skörden av spannmål och potatis. Sedan 1999 samlas uppgifter om potatis in direkt ifrån jordbrukarna. Skillnader mellan metoderna gör att jämförelser med åren före 1999 och resultaten för senare år är svåra att göra. Detta beskrivs närmare i dokumentet "Beskrivning av statistiken". En länk till dokumentet finns i avsnittet "Elektronisk publicering".

Annan statistik

Preliminära uppgifter om jordbruksmarkens användning 2006 har redovisats i Statistiska meddelanden JO 10 SM 0602.

Med skördestatistiken för en lång följd av år som underlag beräknar SCB normskördar. Med normskördar menas den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Resultaten redovisas i juni varje år i Statistiskt meddelande, senast JO 15 SM 0601. Redovisning sker för skördeområden, län, produktionsområden och riket.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som kostnadsfritt önskar erhålla statistiska

meddelanden med jordbruksstatistik i pdf-format per e-post, kan anmäla det till statistik@sjv.se.

Beskrivning av statistiken

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i:

[Beskrivning av statistiken](#) för skörd av potatis 2006. Detta dokument finns tillgängligt på SCB:s och Jordbruksverkets webbplatser.

In English

Summary

This report provides the preliminary results of 2006 for the yield per hectare and total production of potatoes. The results are presented for counties, production areas and for the whole country.

The results are presented for table potatoes and potatoes for processing of starch. For the whole country, the yield per hectare for table potatoes is estimated at 26 000 kg and the total production is estimated at 524 000 tonnes. The corresponding figures for potatoes for processing of starch are 31 710 kg and 248 000 tonnes, respectively.

The results for 2006 were based on a survey with a sample of 1 177 holdings for table potatoes and a sample of 174 holdings for potatoes for processing starch.

The tables show the number of observations, the total and reduced yields per hectare in kg and total production in metric tonnes. Standard errors are also presented. Unharvested areas are shown in a separate table. As for the reduced yield, the yield per hectare is reduced for small, blighted and green potatoes etc. for table potatoes. The reduction for potatoes for processing of starch is made only for blighted potatoes. These reductions are made with standard values, derived from the objective potato surveys conducted until 1998.

When calculating the yields unharvested areas is taken into account, which lower the yield per hectare and owing to that also lower the production. The unharvested areas vary between years depending on the conditions during the growing season. The calculation of total production is based on the reduced yields and areas based on preliminary statistics from the administrative database for agricultural subsidies.

Since 1960, Statistics Sweden has produced statistics for potatoes using an objective method based on probability sampling and physical measurements with samples taken from the fields. The method was changed 1999 on to getting information directly from a sample of farmers. At the same time methodological changes were also made. Due to the changes all comparisons between years before 1999 should be made with great caution. Starting this year, the farmers can also use internet as a tool for data delivery concerning potato production to Statistics Sweden.

List of tables

1. Table potatoes. Preliminary results 2006	8
2. Potatoes for processing of starch. Preliminary results 2006	9
3. Potatoes. Area not harvested. Preliminary results 2006	10

List of terms

Antal företag	Number of holdings
Areal	Area
Hektarskörd	Yield per hectare
Hela riket	The whole country
Län	County
Matpotatis	Table potatoes
Medelfel	Standard error
Obärgad areal	Area not harvested
Potatis för stärkelse	Potatoes for processing of starch
Produktionsområde	Production area
Rötskadade	Blighted tubers
Småfallande	Small tubers
Standardtal	Standard value
Total skörd	Total production